

ОПИТ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА АГРЕСИЯТА

Учените свързват агресивния импулс у човека с инстинкта за самосъхранение. Ако не сме агресивни по природа, не можем да се борим за своето физическо, психическо и социално оцеляване. Агресията има две основни форми: деструктивна и градивна.

Деструктивната агресия започва с обида, присмех, ирония...и завършва с груба сила спрямо другите с намерение да се причини вреда, болка, дори смърт. Последното се отнася за хора с нисък социален статус.

За да преодолеем деструктивната агресия, трябва да проследим генезиса ѝ. Децата се раждат с агресивни импулси и се научават да ги използват като:

- сигнал за провокация
- като начин да отстоят себе си
- като форма на общуване
- като начин за печелене на внимание
- като израз на безпомощност

Родителите и средата, в която израстват децата обикновено са източници на такава агресия. Ако в семейството често има конфликти, алкохолизъм, отсъствие на единия родител, постоянно унижаване на достойнството на детето или прекалена опека или либералничене до степен на пълно игнориране на детето, то това дете е в риск.

От значение е и индивидуалността на детето: дали е избухливо, гневливо, обидчиво и как се вписва в групата, има ли лидерски амбиции, умее ли съвместно да учи и играе с връстниците си.

От трета страна обяснение за агресивното поведение трябва да търсим и в моделите на поведение: ако агресивното поведение се окаже ненаказуемо и печелившо - то става модел за подражание. Компютърните игри, новинарските емисии също изобилстват от негативни примери за агресия. Как да отглеждаме позитивни деца в негативен свят? Заканите и крясъците не са ефективни.

Училището е мястото, където се пресичат всички тези процеси и тенденции: Как да преодолеем агресията?

Проблемът изисква комплексен подход:

1. Съвместна работа на родители и учители.
2. Навременно информиране на родителите за всички негативни прояви на децата им и анализиране на емоционалното състояние на децата и ситуацията.
3. Да се изисква обяснение за всеки конфликт.
4. Да не се анализира агресивното поведение и намерението за въздействие на децата в тяхно присъствие.
5. Проблемните ученици, съвместно с педагогическия съветник и представители на ученическия съвет, да предложат и реализират идеи за справяне с агресията.
6. Целенасочено включване на агресивните деца в екипна работа с цел формиране на умения за сътрудничество.
7. Във всеки клас да се избере по един отговорник за дисциплината, който да е влиятелна фигура спрямо съучениците си.
8. Напомняне на правилата за поведение.
9. На проявилите арогантно отношение (груби изрази, цинизми, ругатни, зловни подигравки) или агресия

спрямо съученици или учители да се налагат сериозни административни наказания за по-дълъг срок, при необходимост дори драстични.

10. При изключително агресивни ситуации или постоянно проявяващи агресия ученици-задължително да се търси консултация с психиатър и психолог. Лично директора да изисква и контролира този процес.
11. Да не се прикриват отсъствия, негативни прояви и конфликти на ученици. Навременно да се вземат мерки и да се предлагат за наказания.
12. Да не се zlepоставя колегията пред ученици и родители.
13. За класните ръководители да има на разположение телефон за осъществяване на връзка с родителите.
14. Родителите на проблемните ученици да се информират специално за родителски срещи и консултации.
15. Определяне на класовете в риск и преминаването им на специална програма

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА С КЛАСОВЕ В РИСК

Класовете в риск са със системно лоша дисциплина, непозволяваща нормален учебен процес.

- Ежемесечен мониторинг и определяне на класове в риск чрез анонимно гласуване на всички преподаватели работещи в съответната степен.
- Всеки класен да си определи асистент-класен, който да го подпомага и замества при нужда.

- Провеждане на класни родителски срещи на тема: “ Агресията и начините за нейното преодоляване”.
- Организиране на среща на класа с психолог и педагогически съветник.
- Провеждане на тренинги: “Как да се научим правилно да изразяваме обидата и гнева си”.
- Постоянно наблюдаване на класовете в риск.
- Изненадващи проверки за готовност за работа в часовете.
- Посещения на часовете от представители на УР и педагогическия съветник.
- Едногодишен изпитателен срок за класа в риск. Ако класа не покаже развитие - срокът се удължава с още една година-докато покаже положителни резултати.
- Класа в риск да се грижи и поддържа училищната цветна градина, дръвчетата и алпинеума.

Критерии за определяне на класовете в риск

1. Системни закъснения за час.
2. Масови безпричинни отсъствия от часове.
3. Замърсена и разхвърлена класна стая.
4. Системно идване на училище без тетрадки и бележници и непредставянето им при поискване от преподавател или член на УР.
5. Обидни изказвания, ругатни, зловни подигравки, унижаващи достойнството епитети спрямо преподаватели и съученици.

6. Провокативно поведение спрямо преподаватели и съученици.
7. Прояви на психическо и физическо насилие.
8. Неуважително отношение към преподавател или друг служител на училището.
9. Умишлено прекъсване работата на учителя, негативни постъпки и действия.
10. Подказване и преписване по време на упражнения, писмени изпитвания, контролни и класни работи.
11. Използване на мобилен телефон и други технически и електронни средства по време на час.

Към всеки от критериите съответните преподаватели избират един от отговорите: “СЛАБО”(1т), “СРЕДНО С ТЕНДЕНЦИЯ КЪМ СЛАБО”(2т.), “СРЕДНО С ТЕНДЕНЦИЯ КЪМ СИЛНО”(3т.), “СИЛНО”(4т.), “МНОГО СИЛНО”(5т.).

Сумата от точки се отчита в проценти и се очертава тенденцията, която също се определя като: “СЛАБО”, “СРЕДНО С ТЕНДЕНЦИЯ КЪМ СЛАБО”, “СРЕДНО С ТЕНДЕНЦИЯ КЪМ СИЛНО” и “МНОГО СИЛНО”.

Гласуването на преподавателите се провежда анонимно и по електронен път, като целта е по скоро да се улови тенденцията и своевременно да севземат мерки.

Програмата е отворена и подлежи на корекции и допълнения